

Seat No. : _____

SJ-135

September-2020

Diploma in Labour Laws & Practice (D.L.P.)

(Labour Economics & Trade Union Act)

Paper – III

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 60

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નો સમાન ગુણ ધરાવે છે.
(2) નીચેના પૈકી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

1. શ્રમ અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ, ખ્યાલ અને તેના વિષયવસ્તુની વિગતે ચર્ચા કરો. 20
2. શ્રમ ઉથલો (લેબર ટર્નઓવર)ના કારણો, અસરો અને તેને ઘટાડવાના પગલાઓની ઉદાહરણ સાથે વિગતે ચર્ચા કરો. 20
3. શ્રમની કાર્યદક્ષતા અને ઉત્પાદકતાને અસર કરતા પરિબલોની ઉદાહરણો સાથે વિગતે ચર્ચા કરો. 20
4. વેતનનો અર્થ, ખ્યાલ અને તેની વિવિધ વિચારસરણીઓની વિગતે ચર્ચા કરો. 20
5. માનવ સંસાધનના વિકાસનું મહત્વ અને તેની જરૂરિયાતોને ઉદાહરણો સાથે વિગતે સમજાવો. 20
6. 1926ના કામદાર સંઘ ધારાનો ઈતિહાસ, તેના ઉદ્દેશો તેમજ કામદાર સંઘની નોંધણી પ્રક્રિયાને વિગતે સમજાવો. 20

Seat No. : _____

SJ-135

September-2020

Diploma in Labour Laws & Practice (D.L.P.)

(Labour Economics & Trade Union Act)

Paper – III

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 60

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt any **three** questions from the following.

1. Discuss in detail the meaning, concept as well as subject-matter of the “Labour Economics”. **20**
2. Discuss in detail the causes and effect of the “Labour Turn Over” and state the measures to reduce it with illustrations. **20**
3. Discuss in detail regarding the factors affecting to the productivity as well as efficiency of Labours with illustrations. **20**
4. Discuss in detail the meaning, concept as well as the various theories of the “Wages”. **20**
5. Explain in detail the importance of the Human Resource Development and its necessity with illustrations. **20**
6. Explain in detail the History as well as objects of the Trade Unions Act, 1926 with illustrations and state the procedures for the Registration of the Trade Union. **20**